

'Kanun Hükümünde Kadrolaşma'

33

"Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir!" TBMM'nin duvarında yazan bu yazı egemenliğin Meclis eliyle kullanılacağına bir ifadesi olarak gösterildi. Ancak seçimlerden önce Hükümet yaptığı bir manevra ile hem 12 Haziran Seçimleri öncesindeki Meclis'i hem de 12 Haziran Seçimleri ile oluşan Meclis'i 6 aylığına devre dışı bıraktı. Öyle ki, hükümetin KHK çıkarma yetkisi almasının ardından TBMM 'yasama faaliyetlerini adeta askıya aldı.'

6 Nisan'dan bu yana TBMM sadece üç yasa çıkardı: Bunlardan biri şike cezalarını indiren düzenleme, ikincisi bedelli askerlikle ilgili düzenleme ve nihayet üçüncüsü milletvekili maaşlarına zam yapılması ile ilgili düzenlemedir. Aynı dönemde çıkarılan KHK sayısı ise TBMM'nin çıkardıklarının 10 katından fazla. Üstelik KHK'lerin her birinin kapsamı TBMM'nin çıkardığı yasaların toplamından daha fazla hayatımızı etkileyecek durumda. Hükümet bu 'egemenlik ihlali'nin ardından ise bir kısmı yetki yasasının biteceği 3 Kasım'dan 1 gün önce olmak üzere toplam 35 adet Kanun Hükümünde kararname çıkardı. Alelacele

çıkarıldığı için 'uygulama altyapısı henüz olmayan' bu nedenle de etkileri daha az hissedilen KHK'ler ile adeta devlet yeniden şekillendirildi.

Hükümetin seçimleri bahane edilerek gündeme getirdiği ve TBMM'den aldığı KHK yetkisine pek fazla itiraz eden olmadı. 6 Nisan'da TBMM'den hükümete KHK çıkarma yetkisi veren yasayı çıkararak hükümet bu tarihten sonra TBMM'yi resmen devre dışı bıraktı.

Ve tıpkı 'Torba Yasa'da olduğu gibi KHK'ler ile planladığı pek çok düzenlemeyi hayata geçirmeye başladı. Bu tutumuna seçimlerden sonra da devam eden hükümet, böylece Meclisteki diğer partileri de dışlamış, TBMM'nin görevi olarak tanımlanan 'yasa koyuculuğu' da yürütmenin yani hükümetin tekeline almış oldu. Yani 'parlamentar sistem yerine bir tür hükümet sistemi' kurmuş oldu. Ve ardı ardına kanun hükümünde kararname çıkarmaya başladı. Bu KHK'lerin hemen hepsinde 'ortak geçici madde' olarak yer alan bir madde oldukça dikkat çekici ve KHK'lerin adeta ruhunu yansıtıyor: "...Bakanlığın merkez teşkilatında; Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, ... Genel

Müdür(leri) ve yardımcılarını, Teftiş Kurulu Başkanı, İ. Hukuk Müşaviri, ... Daire(leri)si Başkanı, İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı, Personel Dairesi Başkanı, Eğitim Dairesi Başkanı, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar Dairesi Başkanı, Genel Müdür Yardımcıları, Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri, Daire Başkanı, yardımcısı, kurul başkan ve yardımcılarını, unvanlı kadrolarda bulunanlar ile taşra teşkilatında bölge müdürü unvanlı kadrolarda bulunanların görevleri bu kanun hükmünde kararnamenin yayımı tarihinde sona erer. Bu fıkra uyarınca görevleri sona erenler ... Bakanlık Müşaviri kadrolarına halen buldukları kadro dereceleriyle atanmış sayılırlar.”

Bu maddenin anlamı hükümetin üst kademe bürokratlarının tamamını tasfiye etme yerlerine yenilerini atama yetkisini bakanlarının eline vermiştir. E, onların da nasıl bir 'kadrolaşma' mantığı ile kullanılacağı da açık!

Tek başına bu düzenleme bile kamu yönetiminin yapısını değiştirmeye yeterli, ancak KHK'ler sadece bununla sınırlı değil.

Kısaca KHK'ler

Hükümet KHK'ler ile neler yapmaya başladı kısaca hatırlayalım:

- Cumhurbaşkanı tarafından veto edilen Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı'nın yerine çıkardığı KHK ile devlet memurlarının çalışma koşullarını değiştirdi. Kadrolaşmanın önünü açtı.

- Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile doğal sit alanları, ormanlar, meralar, üniversite kampüsleri ve askeri alanlar yapılaşmaya açıldı.

- Maliye Bakanlığı Teşkilat Kanunu'nda değişiklik yapan KHK ile Maliye Bakanlığı'na, Hazine arazilerindeki kamu binaları üzerinde imar yetkisi verildi. Buna göre değerli arazilerde bulunan birçok kamu binası, Maliye Bakanlığı tarafından istenildiğinde satışa çıkarılabilecek.

- Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı'nın kurulması ile ilgili 644 sayılı KHK'ye yerleştirilen "Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı'nın görevleri arasında meslek odalarının mevzuatını hazırlamak" maddesi ile TMMOB denetim altına alınmaya çalışıldı.

- Yargının hızlandırılması gerekçesiyle Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan KHK ile Danıştay'ın durdurduğu Tam Gün Yasası tekrar yürürlüğe sokuldu.

- Hükümetin 17 Ağustos'ta yürürlüğe soktuğu 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kıyı şeridindeki nitelikli tarım arazilerinin üzerine serbestçe

lüks konutlar ve turistik tesisler kurulabilecek.

- Sağlık Bakanlığı teşkilatında değişiklikler öngören ancak henüz yürürlüğe konmayan KHK ise sağlığın özelleştirilmesinin önünü açmayı, ağılık meslek örgütlerini devre dışı bırakmayı ve aşı üretimi ve dağıtımını gibi koruyucu sağlık çalışmalarını tasfiye etmeyi amaçlıyor.

- KHK ile yurt dışından doktor, hemşire, sağlık memuru, ebe ve diğer sağlık hizmetlilerinin ülkemizde çalışabilmelerine izin verilmiştir. Bu, Türkiye? deki sağlık sektörünün yabancı sektöre açılmasının ilk adımı olarak görülüyor. Bu düzenleme ile sağlık kurumları, belli bir süre sonra sermayenin yönettiği kurumlar haline gelecektir.

Hükümetin çıkardığı KHK'ler özelleştirmeden, sağlığa hayatın pek çok alanını adeta yeniden yapılandırıyor. Çalışma hayatında kazanılmış hakları budayan nitelikleriyle de dikkat çeken KHK'ler arasında "eşit işe eşit ücret" olarak bilinen KHK ile kamuda farklı yasalara göre ücret ödemesine son verileceği iddia edildi. Ancak kamu çalışanları arasında elit bir kesim yaratılarak bunların ücretlerinde düzenleme yapılmıştır. Bu da hükümetin 'özel sektörden uzman yönetici transferi' olarak adlandırdığı kadrolaşma çabasının bir başka 'kolaylaştırıcı'sıdır.

Ayrıca bireysel puanlama üzerinden performansla göre ücret sistemine geçilmesi çalışmaları ve bunun sağlık sektöründe hayata geçirilmesi, kamuda 'bölgesel ücret uygulaması için hazırlık yapılması, sözleşmeli çalışmanın yaygınlaştırılması gibi uygulamalar "Eşit işe eşit ücretin" bir propaganda aracından başka bir anlam taşımadığını ortaya koyuyor.

Özelleştirme ustalığı

Özellikle özelleştirme ve yeni rant alanları yaratma konusundaki 'ustalık' KHK'lerin öne çıkan bir başka özelliği. Öyle ki AB ve IMF'nin pençesine düşen, her gün yeni 'kemer sıkma paketleri uygulamaya sokan ve tek kurtuluş olarak özelleştirmeleri hızlandırması istenen Yunanistan'ın çıkarmaya çalıştığı yasalardan bile daha fazla özelleştirme maddesi içeriyor hükümetin KHK'leri!

Üstelik AB ve IMF'nin sözünden çıkmayan Yunanistan Başbakanı Papandreu bile 'Daha ne yapayım Mora'yı da mı satayım?' diye isyan ederken AKP hükümeti 'özelleştirmedeki ustalığını' övünme konusu yapıyor. KHK'ler ile KHK'lerle birçok doğal varlık ve süreç "kaynak" olarak tanımlanıyor; enerji, madencilik, "orman" sayılan yerlerin ormancılık dışı amaçlarla kullanılmasının önü açılıyor.